

UZASADNIENIE

Decyzją z 9.11.2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., na podstawie ustawy z dn. 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), , po rozpoznaniu wniosku z 16.10.2017 r. przyznał K. M. emeryturę od 1.10.2017 r., tj. od miesiąca w którym złożono wniosek .

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 37.430,32 zł;

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 231.083,48 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 261,70 miesięcy;

Wyliczona zgodnie z zasadami art. 26 ww. ustawy kwota emerytury wyniosła – 1.026,04 zł.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 71,86 zł

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej wynosi 1097,90 zł

/decyzja – k. nienumerowane akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 27.1.2017 r. złożyła K. M. wnosząc o ponowne przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem faktycznie osiągniętych przez nią zarobków.

/ odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o ich oddalenie. Zakład podniósł, iż decyzją z dnia 8.09.2017 r. ustalił wnioskodawczyni kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. w wysokości 61.870,237 zł. do ustalenie podstawy wymiaru kapitału początkowego wnioskodawczyni zakład uwzględnił wynagrodzenie które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych lat kalendarzowych tj. 1988 -1997 ze wskaźnikiem wysokości kapitału początkowego wynoszącym 40,47 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono na podstawie znajdujących się w aktach dokumentów płacowych tj. wpisów w legitymacje ubezpieczeniowa , z potwierdzenia odprowadzenia składek tytułu zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej za okres zatrudnienia od 1.03.1983 do 24.09.1985 , od 6.07.1992 do 15.12.1992 od 1.02.1993 do 30.06.1994 przyjęto najniższe wynagrodzenia. Tym samym emeryturę wyliczono w sposób prawidłowy.

/ odpowiedz na odwołanie k. 3-3v./

Pismami procesowymi z dnia 5.01.2018 r., 26.01.2018 r., 9.02.2018 r., 26 03.2018 r. wnioskodawczyni wniosła o uwzględnienie przy wyliczeniu należnego jej świadczenia zarobków jakie faktycznie otrzymywała a nie minimalnego wynagrodzenia za pracę w następujących zakładach pracy: Biblioteka Miejska w Ł. w okresie od 9.12.1977r. do 31.05.1979r., Zakłady (...) S.A. w Ł., w okresie od 1.06.1979r. do 30.11.1982r., Szkoła Podstawowa nr (...) we W. w okresie od 1.03.1983r. do 31.07.1983r., (...) w okresie od 1.08.1983r. do 24.09.1987r., własna działalność gospodarcza w okresie od 1.10.1990r. do 31.05.1991r., (...) Bank (...) oddział we W. w okresie od 01.02.1993r. do 30.06.1994r., Przedsiębiorstwo ‘ (...) we W. w okresie od 1.12.1994r. do 31.05. 1996 r.

/ Pisma procesowe k. 7-8,17,19, 47-48/

W piśmie procesowym z dnia 6.11.2018r. i 11.12.2018r. pełnomocnik wnioskodawczynie ostatecznie sprecyzował, iż wnosi o zaliczenie do kapitału początkowego a tym samym uwzględnienie przy wyliczeniu należnej wnioskodawczynie emerytury na podstawie zgromadzonych dokumentów wynagrodzenia osiąganego przez wnioskodawczynie w okresie od:

- 9.12.1977r. do 31.05.1979r. – Biblioteka Miejska w Ł.,
- 1.06.1979r. do 30.11.1982r. – Zakłady (...) S.A. w Ł.,
- 1.08.1983r. do 24.09.1987r. (...),
- 1.10.1990r. do 31.05.1991r. własna działalność gospodarcza,
- 1.12.1994r. do 31.05.1996r. Przedsiębiorstwo ‘ (...) we W.,
- 1.03.1983r. – 31.07.1983r. Szkoła Podstawowa nr (...) W.

/ pismo k. 73 pismo k. 82-83/

W piśmie procesowym z dnia 26.04.2019 r. pełnomocnik wnioskodawczynie wniósł o przyznanie emerytury z uwzględnieniem w kapitale początkowym najniższego wynagrodzenia w jgu w 1984 r.

/pismo k. 114/

Na rozprawie w dniu 9 maja 2019 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania .

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 9 maja 2019 r. 00:04:29 00:05:32/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona K. M. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 8 września 2017 roku - znak (...) - 2017Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawczynie.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1988r. do 31.12.1997r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 40,47% Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 40.47% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie (40,47% x 1 220,89 zł = 494,09 zł). Okresy składkowe wyniosły łącznie 13 lat, 8 miesięcy, 9 dni, tj. 164 miesiące, nieskładkowe łącznie: 2 lata, 3 miesiące 21 dni, tj. 27 miesięcy. Współczynnik proporcjonalny do - osiągniętego do 31.12.1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 66,21%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Do obliczenia współczynnika przyjęto okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie: 16 lat, 4 dni.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173)

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 61 870,27 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od 30-03-1998r. do 04-04-1998r., od 27-11-1998r. do 06-12-1998r., od 23-12-1998r. do 31-12-1998r., gdyż w tych okresach wnioskodawczyni przebywała na urlopie bezpłatnym. W okresach nieudokumentowanych wynagrodzeń tj. 01.03.83r.-31.07.83r., 01.08.83r.-24.09.85r., 06.07.92r. - 15.12.92r., 01.02.93r.-30.06.94r., przyjęto najniższe wynagrodzenia w j.g.u.

/ decyzja k 56-57 akt kapitałowych/.

Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawczyni uznając je za najkorzystniejsze dla wnioskodawczyni:

- 1988 rok – 213500,00 zł; stanowiło 44,68 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1989 rok – 0,00 zł; stanowiło 0,00 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1990 rok – 1.716.568,00 zł; stanowiło 55,57 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1991 rok – 3.843.068,00 zł; stanowiło 43,42 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1992 rok – 6.741.666,58 zł; stanowiło 38,28 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1993 rok – 17.700.000,00 zł; stanowiło 40,28% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1994 rok – 15.500.000,00 zł; stanowiło 41,56 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1995 rok – 4.300,00 zł; stanowiło 51,00 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1996 rok – 2.000,00 zł; stanowiło 45,82 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1997 rok – 4.677,43 zł; stanowiło 44,05 % przeciętnego wynagrodzenia,

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 58 akt kapitałowych/

W dniu 16.10.2017 roku K. M. złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek o emeryturę k. 1- 6 akt ZUS/

Decyzją z dnia 9 listopada 2017 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16.10. 2017 roku ustalił dla K. M. okresową emeryturę kapitałową od dnia 1.10.2017 roku tj. od dnia nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 71,86 zł.

/decyzja k. nienumerowane akt ZUS/

Ponadto tego samego dnia wydano zaskarżoną decyzję.

/ bezsporne/

Ubezpieczona w okresie od dnia 9.12.1977r. do 31.05.1979r. była zatrudniona w Bibliotece Miejskiej w Ł.. Z tytułu zatrudnienia ww zakładzie pracy wnioskodawczyni otrzymywała następujące wynagrodzenie:

- w 1977 r. 1.261 zł

- w 1978 r. 21.227 zł

- w 1979 r. 10.530 zł

/ świadectwo pracy zaświadczenie RP – 7 z dnia 14.02.2018 r. koperta k. 49, świadectwo pracy k. 5 akt kapitałowych ZUS/

Wynagrodzenie w tej wysokości nie zostało uwzględnione przez ZUS przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia.

/ bezsporne, pismo procesowe ZUS k. 53/

W okresie od 1.06.1979r. do 30.11.1982r. wnioskodawczyni była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) S.A. w Ł.. Z tytułu zatrudnienia ww zakładzie pracy wnioskodawczyni otrzymywała następujące wynagrodzenie:

- w 1979 r. 16.940 zł,

- w 1980 r. 39.555 zł,

- w 1981 r. 49.565 zł

- w 1982 r. 59.145 zł

/ świadectwo pracy, zaświadczenie RP – 7 z dnia 1.02.2018 r. koperta k. 49, nadto świadectwo pracy k. 5 akt kapitałowych ZUS, k. 27, zaświadczenie RP 7 k. 28 /

Wynagrodzenie w tej wysokości nie zostało uwzględnione przez ZUS przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia.

/ bezsporne pismo procesowe ZUS k. 53/

Ubezpieczona od 1.03.1983r. – 31.07.1983r. była zatrudniona w Szkole Podstawowej nr (...) we W.. Kwoty uposażenia uwidocznione w karcie wynagrodzeń za ten okres wypłacone wnioskodawczyni nie zostały uwzględnione przez organ rentowy przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia.

/ zaświadczenie o zatrudnieniu koperta k. 49, k. 6 akt kapitałowych k. 21, umowa o pracę k. 10 akt kapitałowych ZUS karta wynagrodzeń koperta k. 44, k. 90, bezsporne, pismo procesowe ZUS k. 53/

W okresie 1.08.1983r. do 24.09.1987r. K. M. pracowała w (...) – Oddziale Zasilania Elektroenergetycznego we W. – odcinek elektroenergetyczny W. – B. w pełnym wymiarze czasu pracy. We wskazanym okresie zatrudnienia w oparciu o karty wynagrodzeń otrzymała:

- w 1983 r. 41.300 (z rubryki RAZEM) i 2.478 zł ((...)) nie wiadomo z jakiego tytułu wypłacono jej kwotę 4.840 zł

- w 1984 r. 56.300 zł to jest kwotę mniejszą niż minimalne wynagrodzenie w j.g.u wynoszące 64.800 zł.

Powyższe kwoty wynagrodzeń nie zostały uwzględnione przez ZUS w zaskarżonej decyzji.

/ świadectwo pracy koperta k. 49, k. 9 akt kapitałowych ZUS, k. 22, akta osobowe i płacowe koperta k. 33 pismo ZUS k. 102, bezsporne /

W okresie od 1.10.1990r. do 31.05.1991r. ubezpieczona prowadziła własną działalność gospodarczą za okres ten odprowadzane były składki a uzyskiwane wówczas zarobki 1.716.568 zł w 1990 i 3.843.068 zł w 1991 r. zostały uwzględnione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia.

/ decyzja i poświadczenie ubezpieczenia koperta k. 49 k. 26, bezsporne pismo ZUS k. 53 /

W okresie o 06.07.1992 r. do 15.12.1992 r. wnioskodawczyni była zatrudniona w PHPU (...) we W. za wskazany okres zatrudnienia brak jest danych o faktycznie wypłacanym wynagrodzeniu a płatnik rozliczał się za pomocą deklaracji bezimiennych. Za wskazany okres zatrudnienia przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia przyjęto minimalne wynagrodzenie w jgu.

/ świadectwo pracy. k 23 akt kapitałowych ZUS k. 23, bezsporne, poświadczenie ubezpieczenia k. 44 akt kapitałowych ZUS wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego k. 55 akt kapitałowych ZUS /

W okresie 01.02.1993r. -30.06.1994r. wnioskodawczyni pracowała w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Banku (...) oddział we W.. Za wskazany okres zatrudnienia brak jest dokumentacji płacowej. Przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia za ten okres organ rentowy przyjął minimalne wynagrodzenie w jgu.

/ świadectwo pracy koperta k. 49 k. 14 akt kapitałowych ZUS, k. 24, bezsporne, wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego k. 55 akt kapitałowych ZUS /

W okresie od 1.12.1994r. do 31.05 1996r. ubezpieczona była zatrudniona w Przedsiębiorstwie (...) we W.. Podstawę wymiaru składek uwzględnioną przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji stanowiły wynagrodzenia wnioskodawczyni w następujących kwotach:

- 3.500.000 – w 1994 r.

- 4.300,00 – w 1995 r.

- 2 000, 00 zł w 1996 r.

/ świadectwo pracy i poświadczenie ubezpieczenia koperta k. 49, świadectwo pracy k. 15 akt kapitałowych ZUS, k. 25 wykaz wprowadzonych dochodów ubezpieczonego k. 55 akt kapitałowych ZUS/

Przyjmując do obliczenia wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego dochody ubezpieczonej z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 1.02.2018 r. i z dnia 14 .02.2018 r. z Biblioteki Miejskiej w Ł. i Zakładów (...) S.A. w Ł., z karty wynagrodzeń ze Szkoły Podstawowej nr (...) we W., z danych wynikających z kart wynagrodzeń z (...) z 1983 r. z pominięciem kwoty 4.840 zł oraz minimalnego wynagrodzenia w jgu w 1984 r., nadto kwot wynagrodzeń z pozostałych zakładów pracy w wysokości uprzednio już uwzględnianej w zaskarżonej decyzji najkorzystniejszy wariant uzyskuje się z 20 lat kalendarzowych tj. 1977-1985, 1987 -1988, 1990 -1998 i wynosi on 41,88 %, a wartość kapitału na dzień 1.01.1999 równa jest kwocie - 62.614,31 zł.

Do obliczenia hipotetycznego wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przy tych założeniach organ rentowy przyjął następujące dochody stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawczyni uznając je za najkorzystniejsze dla wnioskodawczyni:

- 1977 rok – 1.261,00 zł; stanowiło 27,44 % przeciętnego wynagrodzenia,

- 1978 rok – 21.227,00 zł; stanowiło 36,20 % przeciętnego wynagrodzenia,

- 1979 rok – 27.470,00 zł; stanowiło 42,97% przeciętnego wynagrodzenia,

- 1980 rok – 39.555,00 zł; stanowiło 54,57 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1981 rok – 49.565,00 zł; stanowiło 53,72 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1982 rok – 59.145,00 zł; stanowiło 46,23 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1983 rok – 78.458,00 zł; stanowiło 54,20% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1984 rok – 64.800,00 zł; stanowiło 32,07 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1985 rok – 47.520,00 zł; stanowiło 26,39 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1987 rok – 5.000,00 zł; stanowiło 17,13% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1988 rok – 213.500,00 zł; stanowiło 44,68% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1990 rok – 1.716.568,00 zł; stanowiło 55,57 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1991 rok – 3843068,00 zł; stanowiło 43,42 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1992 rok – 6.741.666,58 zł; stanowiło 38,28 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1993 rok – 17.700.000,00 zł; stanowiło 40,28 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1994 rok – 15.500.000,00 zł; stanowiło 41,56 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1995 rok – 4.300,00 zł; stanowiło 51,00% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1996 rok – 2.000,00 zł; stanowiło 45,82 % przeciętnego wynagrodzenia,
- 1997 rok – 4.677,43 zł; stanowiło 44.05% przeciętnego wynagrodzenia,
- 1998 rok – 4.677,20 zł; stanowiło 41,93 % przeciętnego wynagrodzenia,

/pismo procesowe ZUS k.102, wyliczenie hipotetyczne k. 107-108/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje w części na uwzględnienie.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 według art. 25. ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w sposób

określony w art. 25, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Art. 173 ust 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) precyzuje, że wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy FUS kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku.

Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Z kolei ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Natomiast w myśl art. 16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie zaś z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawa, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądaną, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Mając powyższe na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawczynie, co dało Sądowi podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonych decyzji w świetle zarzutów podniesionych w odwołaniu.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zachodzą podstawy do uwzględnienia przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego a co za tym idzie podstawy należnej wnioskodawczynie emerytury wykazywanych przez nią zarobków jakie otrzymywała będąc zatrudnioną Bibliotece Miejskiej w Ł., Zakładach (...) S.A. w Ł. w Szkole Podstawowej nr (...) we W. i częściowo w (...) – Oddziale Zasilania Elektroenergetycznego we W.. Wysokość dochodów uzyskiwanych w poszczególnych latach szczegółowo określa dokumentacja w postaci zaświadczeń RP- 7 z 1.02.2018 r. i 14.02.2018 r. oraz karty wynagrodzeń ze Szkoły Podstawowej nr (...) we W. oraz z (...). Zatem uprawnionym było przyjęcie tak określonego w tych dokumentach wynagrodzenia nie zaś - jak przyjął organ rentowy - najniższego obowiązującego w tamtym czasie w gospodarce społecznej. Przy tym z uwagi na stanowisko pełnomocnika powódki, który wnosił o przyjęcie za podstawę ustaleń wysokości wynagrodzenia w 1984 r. minimalnego w jgu a nie wynagrodzenia niższego wynikającego z karty wynagrodzeń (...) Sąd przychylił się właśnie do takiego wniosku, mając na uwadze, iż bezspornie wnioskodawczynie pracowała wówczas w pełnym wymiarze czasu pracy a co za tym idzie co najmniej takie wynagrodzenie było jej należne.

Sąd uznał natomiast, iż żądanie odwołującej w zakresie zaliczenia do podstawy wymiaru kapitału początkowego a co za tym idzie także wysokości emerytury kwot wynagrodzenia za 1983 r. w okresie zatrudnienia (...) przenoszących wartości wskazane w karcie wynagrodzenia 41.300 (z rubryki RAZEM) i 2478 zł ((...)), jest nieuzasadnione, gdyż

nie wiadomo z jakiego tytułu je wypłacono i czy były odprowadzane od nich składki na ubezpieczenia społeczne. Wnioskodawczyni nie wykazała w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej. Z tych też względów trudno uznać, iż wskazane kwoty niewątpliwie stanowiły element jej uposażenia. W ocenie Sądu same twierdzenia odwołującej w tym zakresie nie są wystarczające, a jak już zostało wskazane powyżej sąd w postępowaniach z ubezpieczeń społecznych nie może orzekać w oparciu o domniemania, tylko w oparciu fakty wynikające m.in. z dokumentów. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się te same reguły dowodzenia jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. W myśl art. 6 kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 459) ciężar udowodnienia spoczywa na osobie, która z faktu wywodzi skutki prawne. Odwołująca w toku niniejszego postępowania pomimo spoczywającym na niej ciężarze dowodów nie wykazała, iż otrzymała we wskazanym okresie wynagrodzenia w takiej właśnie wysokości.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe odnieść należy również do żądania ubezpieczonej uwzględnienia przy wyliczeniu emerytury i kapitału początkowego kwot faktycznie wypłacanego wynagrodzenia za okres zatrudnienia w PHPU (...) we W. oraz w (...) Banku (...). Za wskazany okres zatrudnienia brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na wysokość faktycznie osiągniętych wówczas przez wnioskodawczynię zarobków. Przedłożone zarówno przed organem rentowym jak i w procesie dokumenty potwierdzają tylko i wyłącznie fakt zatrudnienia wnioskodawczyni w tamtym okresie w pełnym wymiarze czasu pracy. W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. W sytuacji powoływania się jednak na fakt uzyskiwania wyższych zarobków bądź uzyskiwania takiego składnika wynagrodzenia, jakim jest premia, konieczne jest jednak istnienie dowodów potwierdzających bez wątpliwości fakt wypłaty takiego wynagrodzenia oraz jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, LEX nr 390123). Nie można bowiem pominąć, iż wysokość świadczenia emerytalnego pozostaje funkcją uzyskiwanych niegdyś dochodów, a zatem dla jego wyliczenia nieodzownym pozostaje ustalenie rzeczywistych zarobków, jako decydujących o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenie społeczne. Tylko niewątpliwe dochody ze stosunku pracy w udowodnionej wysokości, od których odprowadzono składki, mogą być uwzględnione do ustalania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych.

Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Ponownie podkreślenia wymaga, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości. W toku postępowania w tym zakresie wnioskodawczyni reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie wskazała na żadne dowody – choćby zeznania świadków – potwierdzające jej stanowisko i wskazujące na wysokość osiągniętych przez nią wówczas dochodów w sposób niewątpliwy. Z tych też względów odwołanie w tej części nie mogło zostać uwzględnione.

Nieuprawnionym było też żądanie uwzględnienia przy wyliczeniu należnego wnioskodawczyni świadczenia zarobków wynikających z przedstawionych dokumentów za okres wykonywania działalności gospodarczej od 1.10.1990 do 31.05.1991 i w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) we W. w okresie od 1.12.1994r. do 31.05 1996r. Z materiału zgromadzonego w sprawie niewątpliwie wynika iż wszystkie zarobki wynikające z przedłożonych w procesie dokumentów zostały przez organ rentowy uwzględnione w zaskarżonej decyzji. W procesie nie wykazano żadnych nieprawidłowości w tym zakresie. Odwołanie w tej materii było zatem oczywiście bezzasadne.

Mając na uwadze wskazane okoliczności, Sąd zobowiązał organ rentowy do dokonania wyliczenia hipotetycznej wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 roku przy uwzględnieniu danych o wysokości zarobków wynikających z przedłożonych w procesie dokumentów. Organ rentowy dokonał stosownego wyliczenia wysokości kapitału początkowego stanowiącego podstawę wyliczenia emerytury emerytury, który to przy przyjęciu wysokości uposażenia wynikającej z zaświadczeń RP- 7 z 1.02.2018 r. i 14.02.2018 r. oraz karty wynagrodzeń ze Szkoły Podstawowej nr (...) we W. oraz z kart wynagrodzeń z (...), z zastrzeżeniem uwzględnienia w 1984 r. minimalnego wynagrodzenia w jgu, a w 1983 r. jedynie kwot wynikających z rubryki RAZEM i (...) z pominięciem kwoty 4.840 zł z zastosowaniem najkorzystniejszego wariantu z 20 lat kalendarzowych tj. 1977-1985, 1987 -1988, 1990 -1998 wyniósł 62.614,31 zł przy wskaźniku wysokości podstawy wymiaru 41,88 % i jest korzystniejszy od dotychczasowego wynoszącego 62.614,31 zł. przy wskaźniku z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 01.01.1988r. do 31.12.1997r. - 40,47% przyjętego do obliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni zaskarżoną decyzją z dnia 9 listopada 2017 r. Powyższe hipotetyczne wyliczenie przy przyjęciu wskazanych założeń nie było kwestionowane przez stronę powodowa w związku z tym Sad Okręgowy doszedł do przekonania iż było wystarczając do poczynienia ustaleń i wyliczenia należnych wnioskodawczyni świadczeń.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawczyni dokumenty –zaświadczenia RP-7 i karty wynagrodzeń pozwalające na ustalenie wysokości jej zarobków w sposób inny niż uczynił to organ rentowy w zaskarżonej decyzji, załączyła dopiero do pisma procesowego z dnia 23 marca 2018 r. Z tych też względów możliwym jest przeliczenie należnej jej emerytury dopiero od 1 marca 2018 r. tj miesiąca w którym de facto ujawniono te okoliczności - zgłoszono wniosek.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przeliczył emeryturę wnioskodawczyni K. M. od dnia 1 marca 2018 r., z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczonego z lat 1977-1985, 1987 -1988, 1990 -1998 w wysokości 41,88 % oraz kapitału początkowego w wysokości 62.614,31 zł, a w pkt 2 na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w pozostałej części odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. w Z. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami rentowymi.

8 VII 2019 roku.